

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

28 בינואר 2014

835

כ"ז בשבט התשע"ד

עמוד

הצעת חוק פיקוח אלקטרוני על עצור ועל אסיר משוחרר על-תנאי (תיקוני חקיקה), התשע"ד-2014 . . 296

הצעת חוק פיקוח אלקטרוני על עצור ועל אסיר משוחרר על-תנאי (תיקוני חקיקה), התשע"ד-2014

פרק א': תיקון חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) והוראת שעה

תיקון חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996¹ (בחוק זה – חוק הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים))

ד ב ר י ה ס ב ר

ובכך מאפשרת את צמצום נוקי המעצר לגבי נאשמים, הדבר מתבטא באפשרות הניתנת להם להמשיך לחיות, במידה מסוימת, בקרב המשפחה והקהילה (בכפוף לתנאי תכנית הפיקוח), ולגבי אסירים, בהרחבת האפשרויות לשחרורם על-תנאי, באופן המאפשר חזרה הדרגתית לקהילה והשתלבות בתכניות שיקום מתאימות. כמו כן מאפשר כלי זה חיטון ניכר במקומות כליאה במיתקני שירות בתי הסוהר (להלן – שב"ס), וממילא הוא מאפשר את ריווח מיתקני הכליאה, ותורם גם לחיטון תקציבי.

מובן כי הצלחתה של תכנית הפיקוח האלקטרוני מותנית בכך שהפעלתה תיעשה מתוך שמירה על עקרונות של הגנה על שלום הציבור וביטחון, באמצעות יישום קפדני וזהיר וכן בכפוף להוראות הדין בכל הנוגע לעילות המעצר השונות ולשיקולי שחרור על-תנאי ממאסר, לפי העניין.

מאז הוחל ביישומה של תכנית הפיקוח האלקטרוני נצבר ניסיון רב באשר ליתרונותיה וחסרונותיה. לצד יתרונותיה החשובים של התכנית, הופקו גם לקחים בדבר חסרונותיה במתכונתה הנוכחית, וביניהם הקושי לקבוע מהי האוכלוסייה המתאימה לתכנית זו והקושי לאכוף את תנאי הפיקוח האלקטרוני בשל ריבוי חילויים בדבר הפרות של מפקחים ובשל החשש כי באופן זה, לא מתקיימת הגנה מספקת על שלום הציבור וביטחונו.

הצעת החוק גובשה לאור הניסיון המצטבר בנושא זה, ובהתאם להחלטת ממשלה מס' 199 מיום י"ח באייר התשס"ט (12 במאי 2009) ולהחלטת ממשלה מס' 2036 ד' באב התשע"ד מיום (15 ביולי 2010), שבהן הוחלט על הקמת צוות בין-משרדי לבחינת נושאים שונים הנוגעים להפעלת תכנית הפיקוח האלקטרוני, ובכלל זה בחינת האפשרות להסדרת מנגנון מינהלי להפסקת הפיקוח האלקטרוני במקרים המתאימים. עוד הוטל על הצוות הבין-משרדי להגיש המלצות לעניין תיקוני החקיקה הנדרשים בנושא זה.

במסגרת הצעת החוק מוצע להסדיר הן את מעמדו המשפטי של הפיקוח האלקטרוני והן את המנגנון ליישומו, ובכלל זה את הבניית שיקול הדעת השיפוטי באשר למעצר נאשמים בפיקוח אלקטרוני או לשחרור על-תנאי של אסירים בפיקוח כאמור, תנאי תכנית הפיקוח האלקטרוני, סמכויות גורמי שב"ס לצורך ניהול תכנית הפיקוח האלקטרוני, הסדרת המנגנון להפסקת הפיקוח האלקטרוני לגבי מפקח שהפר את תנאיו ועוד, הכול כמפורט להלן.

סעיף 1 בראש ובראשונה מוצע לקבוע כי הפיקוח האלקטרוני על עצורים על עצורים לאחר הגשת כתב

כללי פרויקט הפיקוח האלקטרוני על עצורים שמשוחררים בערובה ועל אסירים שמשוחררים על-תנאי מתקיים, במתכונתו הנוכחית מאז שנת 2005, בניהולו של המשרד לביטחון הפנים.

"פיקוח אלקטרוני", משמעו התקנת צמיד אלקטרוני על קרטולו של המפוקח ואמצעים אלקטרוניים משלימים שנועדו לעקוב באופן רציף אחר הימצאותו של המפוקח במקום הפיקוח. במקרה של היעדרות המפוקח ממקום הפיקוח (אשר לא אושרה מראש, כפי שיובהר להלן בדברי ההסבר לגוף ההצעה), מועבר חייווי אשר מתקבל במוקד הבקרה של תכנית הפיקוח האלקטרוני. חייווי זה נבדק ומהווה אינדיקציה לכך שהמפוקח הפך לכאורה את תנאי תכנית הפיקוח האלקטרוני. הפרה כזו, לפי נסיבותיה, עשויה להביא לנקיטת צעדים מתאימים ובכלל זה הפסקת תכנית הפיקוח והחזרת המפוקח למעצר במקום מעצר כמשמעותו בסעיף 7(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן – חוק המעצרים). כנוסחה בסעיף 7(1) להצעת החוק (להלן – מיתקן כליאה) או לריצוי יתרת מאסרו, לפי העניין.

לפי מתווה התכנית כפי שהיא מיושמת כיום, בית המשפט הדין באפשרות לקבוע חלופת מעצר לגבי נאשם, רשאי לקבוע במסגרת תנאי השחרור בערובה, גם תנאי כי הנאשם יהיה במעצר בית בפיקוח אלקטרוני, וזאת בהתאם להוראות סעיף 48 לחוק המעצרים, המסמיך את בית המשפט לקבוע תנאים שונים במסגרת שחרורו בערובה של נאשם לצורך הבטחת התייצבותו להמשך משפטו ולצורך צמצום מסוכנותו בתקופה זו.

כמו כן, הפיקוח האלקטרוני מיושם גם לגבי קבוצה מצומצמת יותר של אסירים משוחררים על-תנאי שהם אסירים שוועדת השחרורים החליטה לשחררם על-תנאי מריצוי יתרת מאסרם לאחר שריצו שני שלישים מעונש המאסר שנגזר עליהם לפי סעיף 7(ב) לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001² (להלן – חוק שחרור על-תנאי ממאסר).

מטרתה של תכנית הפיקוח האלקטרוני היא בראש ובראשונה, לשמש חלופת כליאה לעצורים ואסירים אשר מפאת מסוכנותם (וכן בשל עילות מעצר נוספות הקבועות בחוק ובפסיקה), לא ניתן היה לאפשר את שחרורם ממעצר או ממאסר בדרך אחרת, בהעדר אפשרות לפיקוח אפקטיבי על עמידתם בתנאי השחרור שקבעו בית המשפט או ועדת השחרורים, לפי העניין. העמדת כלי פיקוח אפקטיבי במקרים אלה, מרחיבה את חלופות הכליאה הקיימות כיום

¹ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338; התשע"ב, עמ' 378.

(1) בסעיף 7 –

- (א) במקום כותרת השוליים יבוא "החזקת עצור";
(ב) אחרי "יוחזק" יבוא "באחד מאלה:"; הסיפה החל במילים "במקום מעצר" תסומן "(א)" ואחריה יבוא:
"ב) במקום הפיקוח, כמשמעותו בהגדרה "מפוקח" שבסעיף 22א, לפי הוראות סימן ג'1".

(2) בסעיף 9, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

- "(ה) בסעיף זה, "עצור" – עצור המוחזק במקום מעצר, כמשמעותו בסעיף 7(א);";
(3) בסעיף 12, אחרי "אותו אדם" יבוא "ובכלל זה מעצר בפיקוח אלקטרוני לפי הוראות סימן ג'1";
(4) בסעיף 21(א), אחרי "ההליכים המשפטיים" יבוא "ובכלל זה מעצר בפיקוח אלקטרוני";
(5) אחרי סעיף 22 יבוא:

"סימן ג'1: מעצר בפיקוח אלקטרוני"

הגדרות 22א. בסימן זה –

"החברה המפעילה" – חברה אחת או יותר, המקיימת אחר הוראות פקודת הטלגרף האלחוט (נוסח חדש), התשל"ב-1972², שעמה התקשרה המדינה, לשם אספקה והפעלה של אמצעי הפיקוח האלקטרוני, ולביצוע בקרה בכל הנוגע לפעולתם, בהתאם לנהלים שהורה השר לעניין זה;

ד ב ר י ה ס ב ר

החזקת עצור במשמורת שב"ס, ולא לגבי עצור שמוחזק במקום פיקוח. זאת, מכיוון שמקום הפיקוח נקבע על פי רוב בהתאם להצעת הנאשם, והחזקתו אינה באחריותו ובשליטתו של שב"ס.

לפסקאות (3) ו-(4)

מוצע להבהיר לעניין סמכותו של שופט להורות על מעצר לפי סעיף 12 לחוק המעצרים, ולעניין מעצר לאחר כתב אישום לפי סעיף 21 לחוק המעצרים, כי מעצר כאמור יכול להיות גם מעצר בפיקוח אלקטרוני וכי הוראות הסעיפים יחולו גם על מעצר כאמור.

לפסקה (5)

מוצע להוסיף לפרק ב' לחוק המעצרים את סימן ג'1, שעניינו "מעצר בפיקוח אלקטרוני" ושיכלול את סעיפים 22א עד 22ג כמפורט להלן.

לסעיף 22א המוצע

מוצע לקבוע הגדרות רלוונטיות להצעת החוק כמפורט להלן:

"החברה המפעילה" – לצורך הפעלת התכנית רשאית המדינה להשתמש בשירותים של חברה אורחית בהיבטים מסוימים של הפעלת התכנית, כגון: אספקת ציוד הפיקוח

אישום, לא ייחשב עוד חלופת מעצר לפי סעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים, אלא מעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני. חשיבותה של קביעה זו נעוצה הן בהגדרת מעמדו המשפטי של המפוקח כעצור, להבדיל ממי ששוחרר ממעצר, והן בהשלכותיה על הפסקת תכנית הפיקוח האלקטרוני במקרים הנדרשים (כלומר, העברת העצור להמשך מעצרו במקום משמורת, להבדיל מהמרת שחרורו בהחלטה בדבר מעצרו עד תום ההליכים נגדו).

בהתאם לקביעה זו מוצע, בסעיף 1 להצעת החוק, לתקן כמה מהוראות חוק המעצרים, בהקשרים שבהם נדרש לחדד את הנושא או להביא לידי ביטוי הבדלים רלוונטיים בין מעצר במקום משמורת ובין מעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני, בהתאם למפורט להלן.

לפסקה (1)

מוצע לתקן את סעיף 7 לחוק המעצרים, שעניינו מקום המעצר, ולהוסיף בו את האפשרות להחזיק עצור בפיקוח אלקטרוני, בהתאם להוראות סעיף 22א המוצע.

לפסקה (2)

מוצע לתקן את סעיף 9 לחוק המעצרים ולהבהיר כי הוראות החוק הנוגעות לתנאי מקום המעצר, חלות לגבי

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 25, עמ' 505.

"המנהל" – מי שמונה לתפקיד מנהל הפיקוח האלקטרוני,
לפי סעיף 222(א);

"מפוקח" – עצור שבית המשפט הורה כי יהיה נתון במעצר
בתנאי פיקוח אלקטרוני לפי הוראות סעיף 222, במקום
שיקבע (בסימן זה – מקום הפיקוח), או אסיר שוועדת
שחרורים החליטה לשחררו על-תנאי מנשיאת יתרת
תקופת המאסר, בתנאי פיקוח אלקטרוני, בהתאם
להוראות סעיפים 3 עד 5 ו-13 לחוק שחרור על-תנאי
ממאסר, התשס"א-2001³ (בסימן זה – חוק שחרור
על-תנאי);

"פיקוח אלקטרוני" – פיקוח באמצעים אלקטרוניים על עמידתו
של עצור הנמצא במעצר במקום פיקוח או של משוחרר
על-תנאי ממאסר, בתנאי המגביל את יציאתו ממקום
מסוים או את כניסתו למקום מסוים;
"השר" – השר לביטחון הפנים.

החלטה על מעצר בפיקוח אלקטרוני 222. (א) מצא בית המשפט כי התמלאו התנאים למתן צו מעצר לפי הוראות סעיף 21(א), וכי לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה כאמור בסעיף 21(ב)(1), רשאי הוא, בכפוף לשאר הוראות סעיף זה, להורות כי חלק החוקת העצור במקום מעצר, יימצא העצור במקום שיקבע ולמשך תקופה שיקבע, בתנאי פיקוח אלקטרוני (בחוק זה – מעצר בפיקוח אלקטרוני), אם התקיימו כל אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

בפיקוח אלקטרוני של עצור לאחר ששוכנע כי לא קיימת חלופת מעצר מתאימה בעבורו. כלומר, לאחר שמצא בית המשפט כי יש מקום להורות על מעצרו של הנאשם עד לתום ההליכים, יבחן אם בנסיבות העניין ניתן להורות על קיום המעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני בבית המפוקח או במקום פיקוח אחר שיקבע.

חשיבותה של קביעה זו היא בכך שהיא מבחירה כי הפיקוח האלקטרוני לא נועד להיות אמצעי בקרה נוסף לגבי נאשם, שהיה ניתן ממילא לקבוע לו חלופת מעצר אחרת, אלא כי הוא מאפשר גם לנאשמים נוספים, אשר אלמלא תכנית הפיקוח היו נאלצים לשהות במעצר במיתקן כליאה, לשהות בביתם. בכך מרחיב הפיקוח האלקטרוני את מעגל הנאשמים שניתן לאפשר את שהותם שלא במיתקני הכליאה וזאת לצורך השגת המטרות החברתיות והכלכליות שהוצגו לעיל.

מובן כי קביעתה של תכנית פיקוח אלקטרוני מותנית בכך שבית המשפט שוכנע כי די באמצעי הפיקוח כדי להבטיח הגנה מספיקה על הציבור מפני מסוכנותו של העצור, בנסיבות העניין. לצורך כך, על בית המשפט לשקול את מכלול השיקולים הנוגעים לעניין, ואשר נוגעים למאפייניו של הנאשם, למסוכנותו הפוטנציאלית, וכן להתאמתו המהותית לפיקוח אלקטרוני, בעיקר בכל

האלקטרוני, התקנתו ותחזוקתו, בקרה על פעילותו התקינה, שיגור סיירים לבדיקת חיוויים המתקבלים ממערכת הפיקוח האלקטרונית וביצוע פעולות לעניין זה, בהתאם לנהלים שהורה השר לעניין זה. יובהר כי לעובדי החברות האזרחיות האמורות לא ניתנו סמכויות אכיפה או חקירה בנושא התכנית.

"מפוקח" – עצור שבית המשפט הורה כי יהיה נתון במעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני לפי הוראות סעיף 222 המוצע, במקום שיקבע, או אסיר שוועדת שחרורים החליטה לשחררו על-תנאי מנשיאת יתרת תקופת המאסר, בתנאי פיקוח אלקטרוני, בהתאם להוראות סעיפים 3 עד 5 ו-13 לחוק שחרור על-תנאי ממאסר.

כמו כן מוצע להגדיר את המונחים "מנהל", "פיקוח אלקטרוני" ו"השר" כמפורט בהצעת החוק.

לסעיף 222 המוצע

מוצע לעגן בחוק המעצרים את תהליך ההחלטה על מעצר בפיקוח אלקטרוני במסגרת דיוני בית המשפט בבקשה למעצרו של נאשם עד לתום ההליכים. בהקשר זה, נכללים בסעיף המוצע כמה עקרונות מרכזיים:

בסעיף קטן (א) מובהר כי הפיקוח האלקטרוני איננו בגדר חלופת מעצר, אלא כי בית המשפט יורה על מעצר

³ ס"ח התשס"א, עמ' 410.

- (1) הנאשם נתן את הסכמתו לכך;
- (2) בית המשפט מצא כי בנסיבות המקרה מעצר בפיקוח אלקטרוני יאפשר את השגת תכלית המעצר, לאחר ששקל, בין השאר, את כל אלה:
- (א) חומרת העבירה שבה מואשם הנאשם;
- (ב) עברו הפלילי של הנאשם;
- (ג) אם נעצר הנאשם במעצר בפיקוח אלקטרוני בעבר – האם עמד בתנאי הפיקוח, בהתאם לדיווח שימסור התובע לעניין זה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), מצא בית המשפט כי יש לעצור את הנאשם – לא יוטל מעצר בפיקוח אלקטרוני לגבי מי שנאשם בעבירות המנויות בסעיף 21(א)(1)(ג), בעבירה לפי סעיפים 257, 258 ו-259 לחוק העונשין, בעבירה לפי סעיף 12 לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952⁴, או בעבירה לפי סעיפים 2 עד 4 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003⁵, אלא אם כן שוכנע בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי בשל נסיבות ביצוע העבירה או נסיבותיו המיוחדות של הנאשם, ובכלל זה היותו של הנאשם קטין, ניתן להסתפק במעצר בפיקוח אלקטרוני.

(ג) לצורך החלטה על מעצר בפיקוח אלקטרוני יקבל בית המשפט דיווח מאת המנהל או מי מטעמו כי התקיימו כל אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

הנוגע לסיכויי עמידתו בתנאי תכנית הפיקוח, או מנגד לחשש מפני הפרת תכנית הפיקוח על ידו. ויובהר לעניין זה כי בהליכי המעצר לפי סימן זה, יחולו הכללים הרגילים בדבר הוכחת מסוכנותו של הנאשם בהליכי מעצר לפי חוק המעצרים.

כמו כן מובן כי החלטה בדבר מעצר בפיקוח אלקטרוני מותנית בהסכמת העצור לכך. זאת, בשל רמת שיתוף הפעולה הנדרשת מהעצור בתכנית זו והצורך להבטיח, ככל האפשר, כי המפוקח לא יפר את תנאי תכנית הפיקוח. מטבע הדברים, מפוקח שנשלח למעצר בפיקוח אלקטרוני בניגוד לרצונו, יתקשה לעמוד בתנאי תכנית הפיקוח, וממילא לא יהיה בתכנית כדי להגן במידה מספקת על שלום הציבור ועל תכליות המעצר האחרות.

כמו כן מובן כי החלטה בדבר מעצר בפיקוח אלקטרוני מותנית בהסכמת העצור לכך. זאת, בשל רמת שיתוף הפעולה הנדרשת מהעצור בתכנית זו והצורך להבטיח, ככל האפשר, כי המפוקח לא יפר את תנאי תכנית הפיקוח. מטבע הדברים, מפוקח שנשלח למעצר בפיקוח אלקטרוני בניגוד לרצונו, יתקשה לעמוד בתנאי תכנית הפיקוח, וממילא לא יהיה בתכנית כדי להגן במידה מספקת על שלום הציבור ועל תכליות המעצר האחרות.

בהקשר זה מוצע לקבוע בסעיף קטן (ב) רשימת עבירות שבשל מסוכנות אינהרנטית המאפיינת אותן או בשל חשש מובנה מהפרת תנאי הפיקוח שייקבעו בשלהן ככלל, לא ניתן להטיל מעצר בפיקוח אלקטרוני. זאת, בכפוף לשיקול הדעת של בית המשפט לגבי מקרים חריגים, כמפורט בסופה של סעיף קטן זה. בהקשר זה יש להבהיר

כי הוראות סעיף קטן (ב) אינן באות להחליף את הוראות סעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים. שלפיו על בית המשפט לבחון, בכל מקרה ומקרה, את האפשרות לקבוע חלופת מעצר. עם זאת, לגבי עבירות חמורות אלה, אם מצא בית המשפט כי אין בנמצא חלופת מעצר מתאימה שיהיה בה כדי לייתר את מעצרו של הנאשם, הרי שלגביהן, ככלל, אין לראות בפיקוח האלקטרוני צורת מעצר מתאימה, אלא יש להורות על מעצרו של הנאשם במיתקן כליאה.

בסעיף קטן (ג) מוצע להבהיר כי קביעת תכנית לפיקוח אלקטרוני בידי בית המשפט, מותנית בבחינה מוקדמת של היתכנות הפיקוח האלקטרוני כמבוקש, הן מבחינת מכסת תקני הפיקוח האלקטרוני וסביבת מקום הפיקוח המוצע, כמפורט להלן בדברי ההסבר לסעיף 122, והן בכל הנוגע להתאמה הפיזית והטכנולוגית של מקום הפיקוח המוצע, כתנאי הכרחי לפעילותו התקינה של ציוד הפיקוח (כגון קיומו של קו טלפון תקין במקום, קביעת שטח ברור ומוגדר שבו ניתן לקלוט את אותות המשדר, וכיוצא באלה). תכנית פיקוח שתאושר בלא בדיקת כל המרכיבים ההכרחיים הללו, עשויה להתברר בתוך זמן קצר כבלתי ניתנת ליישום.

בהקשר זה מוצע לקבוע בסעיף קטן (ב) רשימת עבירות שבשל מסוכנות אינהרנטית המאפיינת אותן או בשל חשש מובנה מהפרת תנאי הפיקוח שייקבעו בשלהן ככלל, לא ניתן להטיל מעצר בפיקוח אלקטרוני. זאת, בכפוף לשיקול הדעת של בית המשפט לגבי מקרים חריגים, כמפורט בסופה של סעיף קטן זה. בהקשר זה יש להבהיר

בהקשר זה מוצע לקבוע בסעיף קטן (ב) רשימת עבירות שבשל מסוכנות אינהרנטית המאפיינת אותן או בשל חשש מובנה מהפרת תנאי הפיקוח שייקבעו בשלהן ככלל, לא ניתן להטיל מעצר בפיקוח אלקטרוני. זאת, בכפוף לשיקול הדעת של בית המשפט לגבי מקרים חריגים, כמפורט בסופה של סעיף קטן זה. בהקשר זה יש להבהיר

בהקשר זה מוצע לקבוע בסעיף קטן (ב) רשימת עבירות שבשל מסוכנות אינהרנטית המאפיינת אותן או בשל חשש מובנה מהפרת תנאי הפיקוח שייקבעו בשלהן ככלל, לא ניתן להטיל מעצר בפיקוח אלקטרוני. זאת, בכפוף לשיקול הדעת של בית המשפט לגבי מקרים חריגים, כמפורט בסופה של סעיף קטן זה. בהקשר זה יש להבהיר

⁴ ס"ח התשי"ב, עמ' 354.

⁵ ס"ח התשס"ג, עמ' 502.

(1) מעצר העצור בפיקוח אלקטרוני עומד במכסת מספר המפוקחים שקבע השר לפי סעיף 222, ומקום הפיקוח המוצע אינו נמנה עם המקומות שקבע השר כי לא ניתן לקיים בהם פיקוח אלקטרוני כאמור באותו סעיף;

(2) מקום הפיקוח המוצע ואמצעי התקשורת המצויים בו מאפשרים פיקוח אלקטרוני, והושלמו בו ההתאמות הנדרשות לצורך קיום הפיקוח האלקטרוני.

(ד) לא הוגש דיווח המנהל לפי סעיף קטן (ג) בתוך עשרה ימים מיום שהורה על כך בית המשפט, יובא העצור לפני שופט בתוך 24 שעות מתום המועד האמור.

(א) הורה בית המשפט על הגשת תסקיר מעצר בהתאם להוראות סעיף 21א לצורך דיון בעניין מעצר בפיקוח אלקטרוני, יכלול תסקיר המעצר התייחסות גם לכל אלה:

תסקיר מעצר לעניין 222.
מעצר בפיקוח
אלקטרוני – הוראת
שעה

(1) התאמת העצור למעצר בפיקוח אלקטרוני;

(2) מקום הפיקוח המוצע;

(3) בני משפחה או דיירים נוספים המתגוררים במקום הפיקוח המוצע, וכן אפשרות התאמתם של בני המשפחה או הדיירים כאמור, או של אדם אחר לשמש ערבים לקיום תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני.

(ב) על אף הוראות סעיף 21א(א), לא יורה בית המשפט על מעצר בפיקוח אלקטרוני בלא קבלת תסקיר מעצר כאמור בסעיף קטן (א) לגבי עצור כמפורט להלן, אלא מטעמים חריגים שיירשמו:

(1) מי שנאשם בעבירה המנויה בסעיף 222(ב);

(2) מי שנעצר או נאסר בעבר.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 222 המוצע

כמו כן, מוצע לקבוע כי אם מדובר בעצור שנאשם בעבירה המנויה בסעיף 222(ב) המוצע או בעצור שנעצר או נאסר בעבר, בית המשפט יהיה חייב לקבל תסקיר מעצר בטרם יורה על מעצר בפיקוח אלקטרוני, אלא אם כן מצא לנכון, מטעמים חריגים שיירשמו, לוותר על דרישה זו.

סעיף 210(ב) לחוק הנוער (שפיטה), ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971, קובע חובת קבלת תסקיר מעצר אם מדובר בעצור שהוא קטין. מוצע להבהיר כי אין בהוראות סעיף זה כי לפגוע בהוראה זו. כלומר, גם במקרה שמדובר בעצור שהוא קטין, בית המשפט יהיה חייב לקבל תסקיר מעצר בטרם יורה על מעצר בפיקוח אלקטרוני.

כפי שיוסבר בדברי ההסבר לסעיף 6 להצעת החוק, מוצע לקבוע כי סעיף זה ייקבע כהוראת שעה למשך שלוש שנים.

בסעיף זה מוצע להסדיר היבט מהותי נוסף בבדיקת התאמתו של העצור לפיקוח אלקטרוני ולקבוע מה, בין השאר, יכלול תסקיר מעצר במקרה שבו הורה בית המשפט על הגשתו בהתאם להוראות סעיף 21א לחוק. התסקיר כאמור יתייחס באופן מפורש להתאמתו של העצור למעצר בפיקוח אלקטרוני, ובכלל זה לבדיקה של מקום הפיקוח המוצע מבחינה מהותית (להבדיל מההיבטים הפיזיים שהוזכרו לעיל, בסעיף 222(2) המוצע). הכוונה היא בעיקר לקיומה של סביבה תומכת שבה יוכל המפוקח לשהות גם במשך זמן רב בתנאים פיזיים וחברתיים שיבטיחו קיום אורח חיים סביר ויסייעו בכך לסיכויי עמידתו של המפוקח בתנאי תכנית הפיקוח גם לאורך זמן. כמו כן יתייחס התסקיר לדיירים הנוספים במקום הפיקוח, ככל שישנם כאלה, נכונותם ומסוגלותם לשתף פעולה עם תכנית הפיקוח והתאמתם לשמש ערבים לקיום תנאי תכנית הפיקוח, כפי שמתחייב לפי סעיף 222(2) המוצע.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לפגוע בסעיף 210(ב) לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971⁶ (בסימן זה – חוק הנוער).

תכנית הפיקוח 222. החליט בית המשפט על מעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני – (1) יפרט בהחלטתו את כל אלה (בסימן זה – תכנית הפיקוח):

(א) כתובת מקום הפיקוח;

(ב) תקופת המעצר בפיקוח אלקטרוני, בהתאם להוראות סעיף 222 (בסימן זה – תקופת הפיקוח);

(ג) (1) פרקי זמן שבהם רשאי המפוקח לצאת ממקום הפיקוח, לתכלית מבין התכליות המנויות בפסקת משנה (ב), שתפורט בהחלטה (בסימן זה – חלון פיקוח), אם סבר בית המשפט כי יש מקום לכך, והוא מצא כי אין במתן אפשרות ליציאה כאמור כדי לסכל את מטרת המעצר בפיקוח אלקטרוני וכי יש דרך סבירה לפקח על המפוקח בזמן חלון הפיקוח;

(2) חלון פיקוח כאמור בפסקת משנה (א) יכול שיהיה לצורך יציאה לעבודה, קבלת טיפול רפואי, קבלת טיפול נפשי או טיפול אחר הדרוש למפוקח, פגישה עם קצין מבחן בהתאם להמלצת שירות המבחן, ולגבי מפוקח שהוא קטין – גם לצורך לימודים בבית ספר, ויכול שיהיה לתכלית אחרת שהומלצה בתסקיר המעצר, או לתכלית חשובה אחרת, מטעמים שיירשמו;

ד ב ר י ה ס ב ר

בעניינו של המפוקח, יובא המפוקח לפני בית המשפט לצורך בחינת האפשרות להארכת תקופת הפיקוח. במקרה כזה, יבחן בית המשפט את התנהגותו של המפוקח בתקופת הפיקוח ואת מכלול הנסיבות הנוגעות לעניין, לצורך קבלת החלטה בדבר האפשרות להמשיך את מעצרו בפיקוח אלקטרוני, העברתו למעצר בבית מעצר או שחרורו בחלופת מעצר. בהקשר זה יצוין, כי בהתאם לסעיף 222 המוצע, הוראות סעיפים 60 ו-61 לחוק המעצרים, בעניין הגבלת משך המעצר, לא יחולו לעניין עצור בפיקוח אלקטרוני (ר' פירוט להלן).

בפסקה (1)(ג) לסעיף 222 המוצע, מוצע להבהיר, כי בית המשפט רשאי, במקרים המתאימים, לקבוע "חלונות פיקוח" לעצור. הכוונה היא לפרקי זמן מוגדרים מראש, שבהם רשאי העצור לשהות מחוץ למקום הפיקוח באופן חד-פעמי או באופן סדיר וזאת לצורך המטרות המפורטות בפסקת משנה (ב) המוצעת. קביעתם של חלונות פיקוח אלה מותנית בכך שבית המשפט שוכנע כי אין בכך כדי לסכל את מטרת המעצר ולסכן את הציבור. במקרים המתאימים

לסעיפים 222 ו-222 המוצעים

בסעיף 222 המוצע מפורטים הנושאים שעל בית המשפט לפרט בהחלטתו בדבר פיקוח אלקטרוני על עצור, ובכלל זה מתווה התכנית ותנאיה.

במסגרת זו, מוצע לקבוע בפסקה (1)(ב) לסעיף 222 המוצע, כי ככלל, תקופת המעצר בפיקוח אלקטרוני שעליה רשאי בית המשפט להורות מלכתחילה תהיה בהתאם להוראות סעיף 222 המוצע. בסעיף 222 המוצע, נקבע כי תקופת הפיקוח לא תעלה על תשעה חודשים ואולם בית המשפט אשר הורה על מעצרו של הנאשם בפיקוח אלקטרוני ראשי להאריך תקופה זו, מטעמים שיירשמו, בתקופות נוספות שלא יעלו על 90 ימים כל אחת. קביעת הגבלות אלה לעניין משך תכנית הפיקוח נובעת מהניסיון המצטבר בנושא זה, המלמד כי ככל שחולף זמן רב יותר מתחילת תכנית הפיקוח, גובר הקושי של המפוקח לעמוד בתנאי תכנית הפיקוח והסיכון לביצוע הפרות של תנאי התכנית על ידו גובר. על כן, מוצע לקבוע כי בתום התקופה הנקובה בסעיף, ובמקרה שלא הסתיים ההליך המשפטי

⁶ ס"ח התשל"א, עמ' 134.

(ד) מגבלות ותנאים נוספים שיחולו על המפוקח בתקופת הפיקוח, לרבות הטלת ערובה, כהגדרתה בסעיף 41, להבטחת מילוי התנאים שנקבעו בהחלטה על המעצר בפיקוח אלקטרוני וקביעת מלווים למפוקח בזמן חלון הפיקוח, אם מצא בית המשפט כי הדבר נדרש; לעניין זה יחולו הוראות סעיפים 46 ו-48(א) למעט פסקה (1) המובאת בו, בשינויים המחויבים, ובלבד שכל החלטה על מעצר בפיקוח אלקטרוני תכלול צו איסור יציאת המפוקח מן הארץ;

(2) יקבע בהחלטתו כי אדם שנמצא מתאים ואשר נתן את הסכמתו לכך, יהיה ערב לקיום תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני כאמור בפסקה (1)(ג) ו-(ד).

תקופת הפיקוח 22ה. (א) תקופת הפיקוח לא תעלה על תשעה חודשים ואולם רשאי בית המשפט שהחליט על המעצר בפיקוח אלקטרוני, להאריך את תקופת הפיקוח בתקופות נוספות שלא יעלו על 90 ימים כל אחת, מטעמים שיירשמו.

(ב) הוראות סעיפים 60 ו-61 לא יחולו לגבי התקופה שבה שהה מפוקח במעצר בפיקוח אלקטרוני לפי הוראות סימן זה.

תחולת הוראות 22. הוראות סעיפים 47, 48(ב) עד (ה), 49 עד 51 ו-55 יחולו בשינויים המחויבים גם על מעצר בפיקוח אלקטרוני.

ד ב ר י ה ס ב ר

בהם, ישוחרר העצור ממעצרו וזאת בכפוף לסמכות בית המשפט להאריך תקופה זו כאמור בגוף הסעיפים. מעצר בפיקוח אלקטרוני, על אף סיווגו המשפטי כצורת מעצר ולא כחלופת מעצר, שונה מהותית ממעצר במקום משמורת ומגביל במידה פחותה בהרבה את העצור. בין השאר, המעצר בפיקוח האלקטרוני איננו כרוך בנייתוקו של העצור מביתו וממשפחתו ועל אף המגבלות הרבות הכרוכות בו הוא מאפשר לעצור מידה רבה של שליטה באורחות חייו, לרבות לעניין ניהול סדר יומו, ניהול ארוחותיו, שמירת פרטיותו, שמירה על קשרים חברתיים וכיוצא בזה. בכל ההיבטים האלה הוא דומה יותר, מבחינה מעשית, לחלופת מעצר של מעצר בית, אשר הוראות סעיפים 60 ו-61 לחוק המעצרים אינן חלות גם לגביה. לפיכך, אין הצדקה להחלתן של מגבלות אלה גם לגבי התקופה שבה שהה העצור בפיקוח אלקטרוני.

לסעיף 122 המוצע

מוצע לקבוע כי הוראות מסוימות מחוק המעצרים, הנוגעות לשחרור בערובה, יחולו, בשינויים המחויבים, גם לגבי מעצר בפיקוח אלקטרוני וזאת בשל מאפייניהם הדומים של השניים.

במסגרת זו מוצע להחיל את הוראות סעיף 47 לחוק המעצרים, שעניינו תוצאות אי-המצאת ערובה שנקבעה בידי בית המשפט, את סעיף 48(ב) עד (ה) שבו נכללות הוראות נוספות לעניין תנאי שחרור של נאשם, את סעיף 49 שעניינו כתב ערובה, את סעיף 50 שעניינו הוראות הנוגעות

קביעתם של חלונות פיקוח עשויה לסייע למפוקח לעמוד בתנאי תכנית הפיקוח ואף להשתלב בתכניות טיפוליות מתאימות אשר יש בהן כדי לסייע לו.

בהתאם לפסקה (1)(ד) לסעיף האמור, מוצע לכלול בהחלטת בית המשפט גם את מכלול התנאים והמגבלות הנוספים שקבע בית המשפט לגבי העצור, הכול כמפורט בגוף הפסקה. בעניין זה הוחל, בשינויים המחויבים, ההוראות המתאימות מחוק המעצרים לעניין קביעת ערובות. כמו כן מוצע להבהיר כי כל החלטה על פיקוח אלקטרוני תכלול צו איסור יציאת העצור מן הארץ, שכן יציאה מן הארץ סותרת את מהות ההחלטה למעצרו של הנאשם ואת האפשרות לפקח עליו בתקופה זו.

בפסקה (2) לסעיף 22 המוצע, מוצע לקבוע כי בהחלטתו של בית המשפט על מעצר בפיקוח אלקטרוני, יקבע בית המשפט כי אדם שנמצא מתאים ואשר נתן את הסכמתו לכך, יהיה ערב לקיום תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני וזאת במטרה להבטיח את קיומו של כלי נוסף שיסייע לסיכויי הצלחת תכנית הפיקוח, ויפחית את המסוכנות הנובעת משהותו של העצור מחוץ למיתקן כליאה.

בסעיף קטן 22(ב) המוצע, מוצע לקבוע כאמור כי הוראות סעיפים 60 ו-61 לחוק המעצרים לא יחולו לגבי תקופת המעצר בפיקוח אלקטרוני. בסעיפים אלה נקבעה תקופה מרבית להחזקתו של אדם במעצר לפני תחילת משפטו וכן עד להכרעת הדין בהליך המתנהל נגדו. לפי הוראות סעיפים אלה, בחלוף התקופה הקבועה

מכסת מפקחים
בפיקוח אלקטרוני
ומקומות שבהם לא
ניתן לקיים פיקוח
אלקטרוני

122. (א) השר, בהסכמת שר האוצר ובהתייעצות עם שר המשפטים, יקבע בצו מספר מרבי של מפקחים שניתן לפקח עליהם בעת ובעונה אחת בפיקוח אלקטרוני, ורשאי הוא לקבוע כאמור בחלוקה לפי מחוזות; לעניין זה, המספר המרבי שיקבע השר כאמור יכלול הן עצורים בפיקוח אלקטרוני לפי החוק, והן אסירים ששחררו על-תנאי בפיקוח אלקטרוני לפי הוראות סעיף 13א לחוק שחרור על-תנאי ממאסה.

(ב) השר יקבע בצו רשימת מקומות או סוגי מקומות שבהם לא ניתן לקיים מעצר בפיקוח אלקטרוני בשל קושי מיוחד במימוש תכנית הפיקוח, לרבות בשל קיומה של סכנה לשלום הציבור כתוצאה מקיום הפיקוח האלקטרוני במקום כאמור.

מינוי מנהל
הפיקוח האלקטרוני
וסמכויותיו

222. (א) הנציב כהגדרתו בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971⁷ (להלן – פקודת בתי הסוהר), ימנה סוהר בכיר כהגדרתו בפקודה האמורה (בסימן זה – סוהר בכיר) לתפקיד מנהל הפיקוח האלקטרוני.

(ב) המנהל יהיה אחראי על כל אלה:

(1) פיקוח על עמידתם של המפוקחים בתנאי תכנית הפיקוח שנקבעה להם;

ד ב ר י ה ס ב ר

עוד מוצע לקבוע, בסעיף קטן (ב), כי השר לביטחון הפנים יקבע בצו מקומות שבהם לא ניתן לקיים פיקוח אלקטרוני בשל קיומו של קושי מיוחד בקיום תכניות הפיקוח באותו מקום. כך, למשל, הניסיון המצטבר מוכיח כי לא ניתן לקיים פיקוח אלקטרוני אפקטיבי בסביבה בעלת מאפיינים עברייניים מובהקים, או באזור שבו קיימת סכנה ביטחונית מוגברת. זאת בשל העדר אפשרות לקיום פעולות בקרה ואכיפה אפקטיביות באופן סדיר, כנדרש. למשל בשל פגיעה חוזרת ונשנית בכלי רכב או בציוד של נציגי החברה המפעילה המגיעים למקום, או בשל העדר אפשרות להיכנס למקום בלא ליווי משטרה צמוד, וכיוצא באלה. במקומות מעין אלה שבהם לא ניתן לאכוף באופן מעשי את תנאי התכנית, אין כל ערך בקיומו של מעצר בפיקוח אלקטרוני וממילא לא ניתן להבטיח כי לא נגרמת סכנה לשלום הציבור כתוצאה משהותו של העצור מחוץ למיתקן כליאה. מובן כי פסילתו של מקום פיקוח מוצע, מהטעמים המפורטים לעיל אינה מונעת מן הנאשם להציע מקום פיקוח חלופי, אשר יאושר על ידי בית המשפט, ככל שיעמוד בתנאים הנדרשים.

לסעיף 222 המוצע

מוצע לקבוע כי הנציב כהגדרתו בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971 (להלן – פקודת בתי הסוהר), ימנה סוהר בכיר לתפקיד מנהל הפיקוח האלקטרוני. תפקידיו של המנהל מפורטים בסעיף קטן (ב) המוצע ועיקרם אחריות לכלל ההיבט הניהולי השוטף של תכנית הפיקוח האלקטרוני וליצירת התיאום בין הממשקים

לערב, ואת סעיף 51 שעניינו תוצאות הפרת תנאי שחרור בערובה. בהקשר זה יודגש כי החלתו של סעיף 51 נועדה להתוות את המסגרת לחילוט הערבות, ככל שנקבעה כזו, כמפורט בסעיף, ואין היא עומדת בסתירה להוראות סעיף 222ט, לעניין הסמכות להפסיק את הפיקוח האלקטרוני במקרה של הפרת תנאי תכנית הפיקוח. כמו כן מוצע להחיל את סעיף 55 לחוק המעצרים, שעניינו השהיית ביצוע החלטת בית המשפט לגבי שחרור של נאשם בערובה, לבקשת תובע, לצורך הגשת ערר על ההחלטה.

לסעיף 222 המוצע

בסעיף קטן (א) מוצע להסמיך את השר לביטחון הפנים, בהסכמת שר האוצר ובהתייעצות עם שר המשפטים, לקבוע מכסה של מפקחים בתכנית הפיקוח האלקטרוני. המכסה כאמור תכלול את כלל אוכלוסיית המפוקחים, הן העצורים בפיקוח אלקטרוני והן האסירים ששחררו על תנאי בפיקוח אלקטרוני לפי הוראות סעיף 13א המוצע לחוק שחרור על-תנאי בנוסחו בסעיף (2) להצעת החוק.

קביעה זו מתחייבת מעצם טיבה של התכנית, המחייבת היערכות מתאימה בהיבטים רבים, ובכלל זה הקצאת הציוד הטכנולוגי הדרוש לקיום הפיקוח האלקטרוני ותקצובו, ההתקשרות עם החברה המפעילה והגדרת היקף תפקידיה והיערכותה בהתאם לכך, היערכות כלל גורמי האכיפה לצורך קיום בקרה ופיקוח אפקטיביים על אוכלוסיית המפוקחים, קיום פעולות אכיפה נדרשות בעקבות הפרות של תכניות הפיקוח ועוד.

⁷ ס"ח התשל"ב, עמ' 22.

- (2) ביצוע פעולות בקרה על הפעלת הפיקוח האלקטרוני ועל פעילות החברה המפעילה;
- (3) תיאום בין הגורמים השותפים להפעלת תכנית הפיקוח;
- (4) קביעת תכניות פרטניות לליווי סוציאלי של מפוקחים, אם סבר כי הדבר נדרש בנסיבות העניין, וכן פיקוח על ביצוע התכניות האמורות;
- (5) כל תפקיד אחר שהוטל עליו לפי הוראות החוק.

(ג) (1) המנהל יהיה רשאי לאשר יציאה חר־פעמית של המפוקח ממקום הפיקוח שלא בהתאם לתנאי תכנית הפיקוח, במקרים המפורטים להלן:

- (א) המנהל מצא כי הדבר נדרש בשל צורך רפואי דחוף או טעם דחוף אחר, ובלבד ששוכנע כי יש הצדקה לכך וכי העניין אינו טובל דיחוי;
- (ב) היציאה ממקום הפיקוח נדרשת לצורך הופעת המפוקח לפני הממונה או לפני סוהר בכיר שהנציב הסמיכו לכך, כדי לטעון את טענותיו בעניין הפסקת תכנית הפיקוח, הכל כאמור בסעיף 22(ב)(3);

(2) המנהל יתעד בכתב את החלטתו לפי סעיף קטן זה ויודיע עליה לחברה המפעילה, לתובע, למשטרת ישראל ולבית המשפט.

(א) השר ימנה סוהר בדרגת גונדר משנה לפחות לתפקיד ממונה על הפיקוח האלקטרוני (בסימן זה – הממונה). הפסקה של מעצר בפיקוח אלקטרוני 22.

ד ב ר י ה ס ב ר

המוצע נועדו רק למקרים דחופים שבהם נסיבות העניין אינן מאפשרות פנייה לבית המשפט בערוץ המקובל לצורך קבלת הכרעתו בעניין, כגון במצב חירום רפואי בלתי צפוי, המחייב קבלת טיפול מיידי שאינו טובל דיחוי. יציאה של המפוקח ממקום הפיקוח שלא בהתאם לתכנית הפיקוח שנקבעה לו נרשמת כהפרה של תנאי התכנית, ומטופלת בהתאם. הסמכתו של המנהל לאשר במקרים המתאימים יציאה חר־פעמית כאמור, נועדה למנוע מקרים אלה.

כמו כן מוצע להסמיך את המנהל לאשר יציאה של המפוקח כאמור, כדי לאפשר לו להופיע לפני הממונה או לפני סוהר בכיר כדי לטעון את טענותיו במסגרת שימוע כאמור בסעיף 22(ב)(3). לעניין הפסקת תכנית הפיקוח.

מוצע לקבוע כי המנהל יתעד בכתב את החלטתו לעניין יציאת המפוקח כאמור ויודיע עליה לחברה המפעילה, לתובע, למשטרת ישראל ולבית המשפט.

לסעיף 22 המוצע

בסעיף זה מוצע לקבוע הסדר חדש בנוגע לטיפול בהפרות של תנאי תכנית הפיקוח האלקטרוני. עד היום, במסגרת המתווה הקיים לתכנית הפיקוח האלקטרוני,

השונים של תכנית זו ובין שותפיה הרבים. בין תפקידים אלה נמנית גם האחריות לקביעת תכנית פרטנית לליווי סוציאלי של מפוקחים במקרים המתאימים וזאת, במקרים שבהם מצא המנהל כי ליווי סוציאלי עשוי להיות בעל חשיבות רבה למפוקח, מבחינת סיכויי עמידתו בתכנית הפיקוח, ומבחינת האפשרות לסייע לשיקומו בתקופה זו.

בסעיף קטן (ג) מוצע לקבוע כי המנהל יהיה מוסמך לאשר יציאה חר־פעמית של המפוקח ממקום הפיקוח, בתנאים המפורטים בסעיף. מובהר כי מדובר בסמכות חריגה, אשר אינה משקפת את המתווה המקובל לאישור "חלון פיקוח" במקרה הצורך כפי שהובהר בסעיף 22(1)(ג), ככלל, קביעת חלונות הפיקוח היא חלק מתפקידו של בית המשפט הקובע את עצם הפיקוח האלקטרוני, והבוחן את מכלול הנתונים הרלוונטיים בנושא זה. גם כאשר במהלך תקופת הפיקוח מתעורר הצורך בחלון פיקוח בלתי צפוי (כגון בשל אירוע משפחתי, צורך בטיפול רפואי, וכיוצא בזה). על המפוקח לפנות לבית המשפט בהתאם להוראות סעיף 52 לחוק המעצרים ולבקש מבית המשפט לעיין עיון חוזר בתנאי המעצר ובמקרים המתאימים בית המשפט עשוי לאשר חלון פיקוח כמבוקש. הוראות סעיף קטן (ג)

- (ב) (1) היה לממונה יסוד סביר להניח כי מפוקח הפר את תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני, וחזר והפר אותם גם לאחר התראה, או כי הפר הפרה מהותית של תכנית הפיקוח, רשאי הוא להורות על הפסקת המעצר בפיקוח אלקטרוני והחזרתו למעצר במקום מעצר כמשמעותו בסעיף 7(א);
- (2) לצורך החלטתו לפי פסקה (1), ישקול הממונה, בין השאר, את חומרת העבירה שבה מואשם המפוקח ואת נסיבותיה, את מהות ההפרה ואת נסיבותיה, וכן נסיבות נוספות הנוגעות לעניין, ובכלל זה היותו של המפוקח קטין;
- (3) לא יורה הממונה על הפסקת המעצר בפיקוח אלקטרוני של מפוקח לפי פסקה (1), אלא לאחר שנתן למפוקח הזדמנות לטעון את טענותיו לפניו או לפני סוהר בכיר שהנציב הסמיכו לכך;
- (4) ניתנה למפוקח הזדמנות לטעון את טענותיו כאמור בפסקה (3) וטרם התקבלה החלטת הממונה כאמור בפסקה (1), יהיה רשאי הממונה או הסוהר הבכיר כאמור בפסקה (3), להורות על החזקתו במקום מעצר כאמור בפסקה (1) לתקופה שלא תעלה על 24 שעות, מטעמים שיירשמו.

ד ב ר י ה ס ב ר

הרתעה אפקטיבית של המפוקחים מפני ביצוע הפרות כאמור ויסייע בהבטחת עמידתם בתנאי תכנית הפיקוח. משמעות הדבר היא כי במקרים המתאימים, אי-עמידה של המפוקח בתנאי התכנית שנקבעה לו תביא לכך שהוא יועבר למיתקן כליאה לשם המשך מעצרו ולא יוכל עוד ליהנות מהאפשרות של שהות במקום הפיקוח בתקופת המעצר, לאחר שהוכח כי אין הוא ראוי לאמון זה וכי אין בפיקוח האלקטרוני כדי להבטיח שהוא לא מסכן את שלום הציבור.

בהתאם לאמור לעיל, המודל המוצע בסעיף זה הוא מודל מינהלי הכפוף לביקורת שיפוטית, כמפורט בגוף הסעיף. קרי, לפי המוצע, השר לביטחון הפנים ימנה סוהר בכיר, בדרגת גונדר משנה לפחות, לתפקיד "ממונה על הפיקוח האלקטרוני" (להלן – הממונה). הממונה יהיה מוסמך להורות על הפסקת הפיקוח האלקטרוני על עצור והחזרתו למיתקן כליאה להמשך מעצרו, אם היה לו יסוד סביר להניח כי המפוקח הפר את תנאי המעצר יותר מפעם אחת ולאחר שקיבל התראה, או אם הפר הפרה מהותית של תנאי התכנית, כמפורט בסעיף קטן (ז) המוצע. החלטת הממונה, בהתאם לסעיף קטן (ב)(3), תלויה בקיום שימוע למפוקח, שיבוצע בידי הממונה או בידי סוהר בכיר שהוסמך לכך בידי הנציב. בסעיף קטן (ב)(2) מפורטים שיקולים שעל הממונה לשקול לפני קבלת החלטתו בנושא. עוד מוצע לקבוע, בסעיף קטן (ב)(4), כי בתקופת הביניים,

אם הפר המפוקח את תנאי הפיקוח האלקטרוני, ההפרה דווחה בידי סייר החברה המפעילה למשטרה, ועליה היתה מוטלת האחריות לקיים חקירה מיידיית בדבר "הפרת הוראה חוקית". בגמר החקירה היה על המשטרה להעביר את הראיות שנאספו לתביעה כדי שזו תשקול אם להגיש בקשה לעיון חוזר בהחלטת השחרור של הנאשם ממעצר. אם הוגשה הבקשה, היה על בית המשפט לקבל החלטה בעניין, לאחר שהובאו לפניו הראיות בדבר ההפרה.

במהלך שנות ההפעלה של התכנית, הוכח כי מנגנון זה אינו יעיל בכל הנוגע לטיפול בהפרות וזאת בשל ההליכים הביורוקרטיים המורכבים שנדרשו ומשך הזמן שחלף עד להבאת הנושא לפני בית המשפט. דבר זה פגע באופן ממשי באפקטיביות של הטיפול בהפרה. לא אחת קרה שלא היה עוד מקום להביא את הנושא להכרעת בית המשפט, בחלוף זמן רב ממועד ההפרה, עד להשלמת הליכי הביורוקרטיים הנדרשים ועירוב כל הגורמים הנוגעים בדבר וכך בוצעו הפרות רבות מאוד של תכניות הפיקוח, בידי מספר רב של מפוקחים, בלי שהיתה לכך כל תגובה ממשית ובלו שהיה ניתן להבטיח כי אין בכך כדי לסכן את שלום הציבור.

לאור הניסיון המצטבר בנושא זה, וכדי להבטיח את האפקטיביות של תכנית הפיקוח האלקטרוני, נדרש לקבוע מנגנון מתאים ויעיל יותר לטיפול בהפרות של תכנית הפיקוח על ידי מפוקח, באופן שיאפשר תגובה מיידיית לכל מקרה של הפרת תנאי תכנית הפיקוח. מנגנון כזה יבטיח

(ג) (1) הורה הממונה על הפסקת המעצר בפיקוח אלקטרוני כאמור בסעיף קטן (ב), יובא העצור לפני בית המשפט בהקדם האפשרי ולא יאוחר מתום חמישה ימים מהפסקת המעצר כאמור, ולעניין מפקח שהוא קטין – לא יאוחר מתום 36 שעות מהפסקת המעצר; בית המשפט יבחן את החלטת הממונה ויהיה רשאי להשאירה על כנה, לבטלה, או להורות על המשך החזקתו של העצור במעצר בפיקוח אלקטרוני, בתנאים שיקבע; בדיון לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 21(ב)(2) ו-2(ג); בסעיף זה, "בית המשפט" – בית המשפט שהורה על מעצרו של הנאשם בפיקוח אלקטרוני, ולעניין קטין – בית משפט לנוער, כמשמעותו בחוק הנוער, או שופט נוער כהגדרתו בחוק האמור, ככל הניתן;

(2) על אף האמור בפסקה (1), לעניין מפקח שהוא קטין – שבתות וחגים לא יובאו במניין השעות; דיון שעל בית המשפט לקיימו במוצאי שבת או חג, רשאי בית המשפט לקיימו בתוך שש שעות מצאת השבת או החג; לעניין זה, "חג" – כהגדרתו בסעיף 29;

(3) לא הובא מפקח לפני בית המשפט בתוך חמישה ימים או בתוך 36 שעות, לפי העניין, יוחזר למעצר בפיקוח אלקטרוני, ואולם רשאי בית המשפט, לבקשת תובע ומטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות על המשך מעצרו של המפקח במקום מעצר כמשמעותו בסעיף 7(א) לפרק זמן שיקבע ושלא יעלה על 24 שעות נוספות, לצורך קיום הדיון לפניו.

ד ב ר י ה ס ב ר

התובע אשר ייצג את התביעה בהליכי המעצר. עוד מובהר כי בהתאם לנוסח המוצע, המפוקח בהליך זה יהיה מיוצג בידי סניגור, המהווה למעשה המשך של הליכי המעצר שבהם חלה חובה זו, לפי סעיף 21 לחוק המעצרים.

בסעיף קטן (ג)2(2) מוצע לקבוע בהקשר זה, כי שבתות וחגים לא יובאו במניין השעות עד להבאתו של מפקח שהוא קטין לפני בית המשפט. מוצע לא לקבוע עיקרון דומה לגבי מפקח שהוא בגיר מפני שפרק הזמן שהוקצב עד להבאתו לפני בית משפט, חמישה ימים, מאפשר לתביעה להיערך בהתאם גם כאשר חל שבת או חג בתוך פרק הזמן האמור.

בהתאם למוצע בסעיף קטן (ד), על החלטת בית המשפט לפי סעיף זה ניתן לבקש רשות ערעור. לעניין זה יש לחזור ולהבהיר, כי בהתאם להוראת סעיף 22(א) המוצע מדובר בנאשם שבת המשפט כבר החליט כי התקיימו לגביו התנאים למתן צו מעצר לפי הוראות סעיף 21 לחוק המעצרים וכי לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה כאמור בסעיף 21(ב)(1) לחוק האמור. בהתאם לכך, המפוקח הוא למעשה עצור, שלא מוחזק במיתקן כליאה אלא במקום הפיקוח שנקבע לו. לפיכך

לאחר שניתנה הזדמנות לעצור להישמע, וכל עוד לא ניתנה החלטת הממונה לעניין המעצר בפיקוח האלקטרוני לגביו, תינתן סמכות למי שערך את השימוע, דהיינו לממונה או לסוהר בכיר שהוסמך לכך בידי הנציב, להורות, מטעמים שיירשמו, על החזקתו של העצור לתקופה שלא תעלה על 24 שעות במיתקן כליאה.

בשל השלכותיה של החלטת הממונה על הפסקת המעצר במקום הפיקוח והבאת הנאשם להמשך מעצרו במיתקן כליאה, על כל המשמעויות הנגזרות מכך, מוצע לקבוע בסעיף קטן (ג), כי החלטת הממונה תובא לבחינתו של בית המשפט בתוך חמישה ימים לכל היותר מהפסקת המעצר כאמור ואם המפוקח הוא קטין, בתוך 36 שעות, ובית המשפט יקיים ביקורת שיפוטית על החלטת הממונה. מובהר כי בית המשפט לעניין זה הוא בית המשפט אשר הורה מלכתחילה על מעצרו של הנאשם בפיקוח אלקטרוני ואשר מכיר לפיכך את הנושא בכללותו, לרבות את השיקולים שהביאו להחלטה בדבר קביעת תכנית פיקוח מלכתחילה, מידת מסוכנותו של הנאשם וטיבה של עילת המעצר בעניינו, פרטי תכנית הפיקוח שנקבעה לו ועוד. אף הגורם שיציג את החלטת הממונה לפני בית המשפט הוא

(ד) עצור, מפוקח ותובע רשאים להגיש בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט כאמור בסעיף קטן (ג) לפני בית משפט שלערו, שידון בה בשופט יחיד; בקשת רשות ערעור תוגש בתוך 30 ימים מיום שניתנה החלטת בית המשפט, ואולם בית המשפט שלערו רשאי להאריך את המועד האמור מטעמים שיירשמו.

(ה) נתפס מפוקח כשהוא שוהה מחוץ למקום הפיקוח שלא בהתאם לתנאי תכנית הפיקוח באופן העולה כדי הפרה מהותית, יובא לפני הממונה או לפני סוהר בכיר כאמור בסעיף קטן (ב)(3), לצורך בחינת הפסקת המעצר בפיקוח אלקטרוני לפי סעיף קטן (ב)(1), בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מ־24 שעות ממועד תפיסתו, ועד להבאתו כאמור יוחזק במקום מעצר כמשמעותו בסעיף 7(א); לעניין זה יחולו הוראות סעיף קטן (ג) (2), גם לגבי מפוקח שהוא בגיר, בשינויים המחויבים; (ו) הוראות סעיף 62א לפקודת בתי הסוהר לא יחולו לגבי החלטת הממונה לפי סעיף זה.

(ז) לעניין סעיף זה, "הפרה מהותית של תנאי הפיקוח" – כל אחד מאלה:

(1) יציאה ממקום הפיקוח שלא לפי תכנית הפיקוח או בלא קבלת אישור לכך, לרבות יציאה לחלון פיקוח שלא לפי השעות שנקבעו לכך, והכול לפרק זמן או בתדירות שקבע הממונה בנוהל שאישר השר ושהובא לידיעת המפוקח;

(2) ביצוע עבירה בתקופת הפיקוח;

(3) פגיעה מכוונת בציוד הפיקוח האלקטרוני במעשה או במחדל או ניתוקו, על ידי המפוקח, בסיועו או באמצעות אחר, או אי־דיווח על כל פגיעה או תקלה בציוד הפיקוח האלקטרוני שהמפוקח היה מודע לה;

ד ב ר י ה ס ב ר

העובדות והראיות הנוגעות לעניין. החלטת הממונה בדבר החזרת המפוקח למעצר במיתקן כליאה משנה למעשה את החלטת בית המשפט בעניינו, ועל כן ראוי שאותה ערכאה תדון גם בשינוי זה ואין מקום לפתוח לגביו הליך חדש ונפרד, אשר טיבו שונה.

עוד יצוין כי מודל הפסקת הפיקוח האלקטרוני, דומה במידה רבה למודל הקבוע בסעיף 51 לחוק העונשין, התשל"ז–1977 (להלן – חוק העונשין). לעניין סמכות נציב בתי הסוהר להפסיק את עבודתו של עובד שירות ולהעבירו לנשיאת יתרת מאסרו בבית סוהר, בנסיבות המפורטות בסעיף האמור. עם זאת, יש לציין גם כי סמכות הממונה לפי חוק העונשין אינה מובאת באופן יזום לביקורת בית המשפט, אלא היא עשויה להיבחן בידי בית המשפט אם האסיר מגיש עתירה לגביה, בהתאם לקבוע בסעיף

החלטת הממונה על הפסקת המעצר במקום הפיקוח אינה משנה את מעמדו המשפטי של העצור, אלא רק את מקום המעצר שנקבע לו. בהתאם לכך, מדובר למעשה בפעם השנייה שבה מובא עניינו של העצור לפני בית המשפט בהליכי המעצר, הפעם לשם בחינת הבסיס להחלטת הממונה. על כן הערעור על החלטה שנייה זו יהיה בכפוף לקבלת רשות בית המשפט לכך.

בהמשך לאמור לעיל, מוצע לקבוע בסעיף קטן (ו), כי על החלטת הממונה לא ניתן להגיש עתירת אסיר לפי סעיף 62א לפקודת בתי הסוהר. זאת משום שהחלטת הממונה אינה החלטה מינהלית העומדת בפני עצמה בעניין הנוגע למעצר אלא היא מהווה חוליה במסגרת החלטת המעצר של המפוקח, על כן ראוי לייחד את הדיון בה בבית המשפט אשר דן במעצרו של המפוקח, ואשר כבר בחן את כל

4) אי-שיתוף פעולה עם נציגי שירות בתי הסוהר, משטרת ישראל או נציגי החברה המפעילה, בכל עניין הנוגע לתכנית הפיקוח, או לבירור בדבר עמידה בתנאי תכנית הפיקוח.

22. (א) התעורר חשד להפרת תנאי תכנית הפיקוח, רשאי המנהל או סוהר שהמנהל הסמיכו לכך, לצורך בירור ההפרה –

בירור הפרת תנאי פיקוח

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

דברי הסבר

במקום הפיקוח, לכאורה תוך שמירה על תנאי תכנית הפיקוח. מובן כי ביצוע עבירה במהלך תקופה זו מלמד כי אין בפיקוח האלקטרוני כדי למוער את מסוכנותו של העצור.

עוד יש להדגיש כי החלטת הממונה על הפסקת הפיקוח האלקטרוני בנסיבות אלה, מבוססת, מטבע הדברים, על ראיות מינהליות המצביעות בבירור על כך שנעברה עבירה בידי המפוקח. אין מדובר בהכרח בראיות שהן קבילות לצורך העמדתו של המפוקח לדין פלילי בשל העבירה החדשה, שכן תוצאתה של הקביעה כי עבר עבירה, במקרה זה, אינה הרשעתו של המפוקח – כי אם החזרתו לבית מעצר להמשך מעצרו בשל העבירה המקורית שבה הועמד לדין מלכתחילה. מנגנון דומה לכך קיים כיום בסעיף 20(א) לחוק שחרור על-תנאי, שלפיו מוסמכת ועדת השחרורים להורות על ביטול שחרורו על-תנאי של אסיר בעקבות ביצוע עבירה על ידו בתקופה זו, וגם סמכות זו מבוססת על ראיות מינהליות לביצוע עבירה כאמור. כמו כן קיימת סמכות ועדת השחרורים לבטל את השחרור ולהחזיר את המשוחרר על-תנאי למאסר בהתאם לסעיף 21 לחוק האמור, בשל הפרתו של תנאי אחר מתנאי השחרור הקבועים בסעיף 13(ב) עד (ה) לחוק. בדומה לכך, גם סמכות הנציב להפסיק עבודות שירות לפי חוק העונשין, כנזכר לעיל, מבוססת אף היא על ראיות מינהליות שהובאו לפניו להוכחת העילה להפסקת עבודות השירות.

התנהגויות נוספות העולות כדי הפרה מהותית כמפורט בסעיף המוצע הן פגיעה מכוונת בצידוד הפיקוח או אי-דיווח על פגיעה כאמור וכן העדר שיתוף פעולה עם נציגי שירות בתי הסוהר, המשטרה או החברה המפעילה בעניין הנוגע לתכנית הפיקוח, כגון מניעת אפשרותו של נציג החברה להיכנס למקום הפיקוח לצורך התקנת ציוד או תיקונו, או אי-שיתוף פעולה עם נציג ש"ב במסגרת בירור בדבר חשד להפרת תנאי הפיקוח.

לסעיף 22 המוצע

מוצע לקבוע את הסמכויות הנתונות למנהל או לסוהר שהוסמך לצורך כך, במסגרת עריכת בירור בדבר חשד לביצוע הפרה בידי המפוקח. מטרת הבירור היא גיבוש הבסיס הראייתי הדרוש לצורך החלטת הממונה האם נוכח מהות ההפרה ונסיבותיה, יש מקום להורות על הפעלת

151ט(ג) לחוק העונשין. מבחינה זו, המנגנון המוצע בסעיף 22 להצעת החוק, כולל בתוכו רכיב מוגבר של ביקורת שיפוטית מובנית על החלטת הממונה.

בסעיף קטן (ה) מוצע לקבוע כי כאשר מפוקח נתפס בידי המשטרה כשהוא מחוץ למקום הפיקוח, בנסיבות שיש בהן הפרה מהותית של תנאי תכנית הפיקוח, יש להביאו בתוך 24 שעות לכל היותר לפני הממונה או לפני סוהר בכיר המוסמך לערוך לו שימוע, בטרם תתקבל החלטת הממונה אם להורות על הפסקת מעצרו בתנאי פיקוח אלקטרוני, והחזרתו למיתקן כליאה. בפרק הזמן שעד להבאתו לפני עורך השימוע ניתן להחזיקו במיתקן כליאה. זאת, במטרה למנוע מצב של בריחה או של הפרה אחרת של תנאי הפיקוח. כפי שכבר עשה קודם לכן, באופן שחותר תחת מטרת המעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני. עוד מוצע להבהיר כי כפי שנקבע לעניין הבאת מפוקח שהוא קטין לפני בית המשפט לפי סעיף 22(ג), בנסיבות אלה של הבאה לשימוע, גם לעניין מפוקח שאינו קטין שבתות וחגים לא יובאו במניין פרק הזמן של 24 השעות.

בסעיף קטן (ז) מוצע להגדיר לעניין סעיף זה "הפרה מהותית", המהווה עילה להפסקת הפיקוח האלקטרוני לפי סעיף קטן (ב)1. בפסקה (1) לסעיף קטן (ז) מובהר כי יציאה שאינה מאושרת ממקום הפיקוח עשויה להיחשב הפרה מהותית, בהתאם לתבחינים שייקבעו לעניין זה בנוהל שיאושר בידי השר לביטחון הפנים. בהקשר זה, צפויים להיקבע בנוהל מסגרות הזמנים ליציאה בלתי מאושרת העולות כדי הפרה מהותית, קרי, חריגה ניכרת ממסגרת חלון הפיקוח שאושר למפוקח, או יציאות בלתי מורשות בתדירות גבוהה, המלמדות על זלזול שיטתי של המפוקח בשמירת תנאי תכנית הפיקוח. הפרות מסוג זה מלמדות כי לא ניתן לתת אמון במפוקח לעניין הקפדה על מסגרת תכנית הפיקוח, וממילא אין בפיקוח האלקטרוני כדי לאיין או כדי לצמצם את מסוכנותו של העצור כשהוא מחוץ לבית מעצר.

בפסקאות (2) עד (4) לסעיף קטן (ז) מפורטות פעולות נוספות העולות כדי הפרה מהותית של תנאי תכנית הפיקוח, ובכלל זה ביצוע עבירה בתקופת הפיקוח. לעניין זה יובהר כי ניתן לעבור את העבירה הן מחוץ למקום הפיקוח במהלך חלון פיקוח, אך גם כאשר המפוקח נמצא

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך הדרושים לבירור; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995.⁸
(3) להיכנס למקום הפיקוח.

(ב) סירב מפוקח להיענות לבקשת המנהל או לבקשת סוהר לפי סמכותו בהתאם להוראות סעיף זה, רשאי הממונה להורות על הפסקת המעצר בפיקוח אלקטרוני והחזרתו למעצר במקום מעצר כמשמעותו בסעיף 7(א) לפי הוראות סעיף 222(ב)(1), ויחולו לעניין זה שאר הוראות סעיף 222, בשינויים המחויבים.

222א. הוראות סעיף 95ב(א) לפקודת בתי הסוהר יחולו גם בעת ליווי מפוקח ממקום הפיקוח או מתחנת משטרה אל בית מעצר או אל בית סוהר, לצורך הבאתו לפני הממונה או לפני סוהר בכיר שהנציב הסמיכו לכך לפי סעיף 222(ב)(3).

222ב. השר ממונה על ביצועו של סימן זה, והוא רשאי, בהסכמת שר המשפטים, לקבוע תקנות לביצועו.

222ג. השר ידווח לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, מדי שנה בשנה, במהלך תקופה של שלוש שנים מיום תחילתה של הצעת חוק פיקוח אלקטרוני על עצור ועל אסיר משוחרר על-תנאי (תיקוני חקיקה), התשע"ד-2013, על כל אלה:

(1) פרסום צווים לפי סעיף 222;

(2) מספר המפוקחים בתכנית הפיקוח האלקטרוני;

(3) היקף הפעלת סמכות הממונה להפסקת הפיקוח האלקטרוני לפי סעיף 222.

סמכויות עיכוב ומעצר של סוהר

ביצוע ותקנות

דיווח לכנסת

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 222א המוצע

מוצע לקבוע כי סמכויות העיכוב והמעצר הנתונות לסוהר, לפי סעיף 95ב(א) לפקודת בתי הסוהר, בעת ליווי של אסיר מחוץ לבית הסוהר, יהיו נתונות לו גם לצורך ליווי מפוקח כאמור בסעיף המוצע. זאת מתוקף מעמדו של המפוקח כעצור וההכרח למנוע את בריחתו במהלך שהותו מחוץ לבית מעצר.

לסעיף 222ב המוצע

מוצע לקבוע כי השר לביטחון הפנים ממונה על ביצוע הוראות סימן זה, והוא מוסמך, בהסכמת שר המשפטים, לקבוע את התקנות הנדרשות בקשר אליו ובכלל זה הוראות הנוגעות להיבטים המעשיים של הפעלת תכנית הפיקוח האלקטרוני וניהולה בידי גורמי שב"ס.

לסעיף 222ג המוצע

מוצע לקבוע הוראות בדבר דיווח תקופתי לכנסת, במשך שלוש השנים הראשונות לתוקפו של החוק, בעניין הפעלת תכנית הפיקוח האלקטרוני כמפורט בסעיף.

סמכותו להפסקת הפיקוח האלקטרוני לפי סעיף 222. הסמכויות המפורטות בסעיף כוללות סמכות לדרוש מכל אדם להזדהות בפני בעל הסמכות, סמכות לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור ידיעות או מסמכים הדרושים לבירור, וכן סמכות להיכנס למקום הפיקוח. המדובר בסמכויות אופייניות הנתונות לגורמי אכיפה שונים או לרגולטורים לשם פיקוח על הוראות החוק שבתחום אחריותם.

עוד מוצע לקבוע בהקשר זה, בסעיף קטן (ב), כי סירוב של מפוקח לשתף פעולה עם המנהל או עם סוהר הפועל במסגרת סמכותו לפי סעיף זה, מהווה עילה להפסקת הפיקוח האלקטרוני בידי הממונה. זאת בהתאם לקביעה בסעיף 222(4) המוצע, שלפיה אי-שתוף פעולה כאמור מהווה הפרה מהותית של תנאי הפיקוח, כמפורט לעיל. מובן כי חוסר שיתוף פעולה עם גורמי שב"ס בהקשר זה אינו מאפשר את המשך תכנית הפיקוח המבוססת מעצם טיבה על שיתוף פעולה מלא של המפוקח בכל הנוגע להפעלת התכנית, להבטחת תקינות ציוד הפיקוח, ולעמידה בתנאים שקבע בית המשפט בהקשר זה.

⁸ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

- (6) בסעיף 23(א)6, אחרי "להימלט מהדין" יבוא "או שהוא עצור בתנאי פיקוח אלקטרוני, ויש יסוד סביר להניח כי הוא הפר תנאי מתנאי תכנית הפיקוח".
- (7) בסעיף 63, אחרי "שוחרר בערובה" יבוא "ובכלל זה אם נעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני בצירוף קביעת ערובה" ואחרי "הודעת הערעור" יבוא "ואם היה עצור בפיקוח אלקטרוני – להורות על המשך מעצרו בפיקוח אלקטרוני לתקופה האמורה".

פרק ב': תיקון חוק שחרור על-תנאי ממאסר

2. בחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2011* (להלן – חוק שחרור על-תנאי) –

ד ב ר י ה ס ב ר

נאשם שטרם התקבלה הכרעת הדין במשפטו, הוא בחזקת חף מפשע. בהתאם לכך, נקבע בחוק המעצרים כי ניתן להורות על מעצרו של אדם רק לאחר ששוכנע בית המשפט כי אין כל חלופת מעצר מתאימה בעניינו. כל עוד קיימת חלופת מעצר אפשרית, הרי שיש להעדיף אותה על פני מעצרו של הנאשם. ממילא, גם לאחר שקבע בית המשפט כי יש לעצור את הנאשם, עליו להעדיף אפשרות של מעצר בפיקוח אלקטרוני, שהשלכותיו פוגעניות פחות ממעצר במקום משמורת, כל עוד הדבר ניתן מבחינת הערכת מסוכנותו של הנאשם והאפשרות למוער מסוכנות זו באמצעות תכנית הפיקוח. קביעה זו מקבלת ביטוי גם בסעיף 1 להצעת החוק, בתיקון המוצע לסעיף 21(א) לחוק המעצרים.

לעומת זאת, מעמדו של אסיר הוא שונה. לאחר שנאשם הורשע ונגזר עליו עונש מאסר, הרי שמאסרו נועד לא רק כדי לצמצם את מסוכנותו אלא גם כדי להשיג תכליות עונשיות אחרות בהתאם לקביעת בית המשפט. על כן הוא אמור להיות נתון במשמורת חוקית. לפי סעיפים 3 עד 5 לחוק שחרור על-תנאי, רשאית ועדת השחרורים להורות על שחרורו על-תנאי של אסיר, רק לאחר שמצאה כי האסיר ראוי לשחרור וכי שחרורו אינו מסכן את שלום הציבור. בטרם שחרור על-תנאי של אסיר נדרשת רמת ודאות גבוהה יותר באשר להעדר מסוכנותו גם אם המדובר בשחרור בתנאי פיקוח אלקטרוני. עם זאת, בהתאם לעקרונות התכנית, אין מקום לשחרר בפיקוח אלקטרוני אסיר אשר ניתן לשחררו גם בלא תנאי זה. לפיכך ובהתאם לעיקרון זה, הפיקוח האלקטרוני עשוי להתאים לאוכלוסיית האסירים אשר מצד אחד, בלא הפיקוח האלקטרוני לא ניתן לתת בהם אמון בדבר הקפדה על תנאי השחרור שקבעה ועדת השחרורים, ומצד שני, הוועדה כאמור שוכנעה כי די באמצעי הפיקוח האלקטרוני כדי להסיר את החשש מפני מסוכנותם. לגבי אסירים אלה עשוי הפיקוח האלקטרוני לאפשר את שחרורם על-תנאי ובכך לסייע בתחילת הליכי שיקום והשתלבות בקהילה לקראת מועד שחרורם הסופי, הכול בהתאם לתכנית הפיקוח. מטבע הדברים, לאור מגבלות אלה, אוכלוסיית האסירים המתאימה לשחרור בפיקוח אלקטרוני מצומצמת יותר מאוכלוסיית העצורים המועמדת לכך.

לפסקה (6)

בסעיף 23 לחוק המעצרים נקבעה סמכותו של שוטר לעצור אדם בלא צו. בסעיף קטן 6(א)6 לסעיף האמור מדובר על נסיבות שבהן משוחרר בערובה הפר תנאי מתנאי השחרור, או כאשר יש חשש להימלטות של אדם ממשמורת חוקית. אמנם, אדם שנעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני איננו "משוחרר בערובה", ולמעשה הוא כבר עצור מבחינת מעמדו המשפטי. עם זאת, מוצע להבהיר כי כאשר יש יסוד סביר לחשד כי הוא הפר תנאי מתנאי תכנית הפיקוח, מוסמך שוטר לעצור אותו בהתאם להוראות הסעיף. זאת, נוסף על הסמכות שהוענקה לסוהר לעניין זה, בהתאם להוראות סעיף 22א המוצע.

לפסקה (7)

סעיף 63 לחוק המעצרים קובע, לגבי נאשם שמשפטו הופסק או הסתיים בזיכוי או בביטול האישום, כי אם שוחרר בערובה – יופטרו הוא וערביי מערבותם ויוחזר העירבון הכספי, לפי העניין, ובתנאים הקבועים בסעיף. מעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני מהווה הסדר ייחודי מבחינה זו שמדובר בהחלטת מעצר שעשויה אף היא להיות מלווה בהוראות לעניין ערובה, בהתאם לסעיף 22ד(2) המוצע. בשל כך, מוצע לתקן את סעיף 63, ולהבהיר שהוראותיו בדבר ביטול הערובה בנסיבות הקבועות בסעיף, יחולו לא רק לגבי מי ששוחרר בערובה, אלא גם לגבי מי שנעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני, לפי העניין.

סעיף 2 כפי שצוין לעיל, אוכלוסייה נוספת שלגביה כללי מופעלת היום תכנית הפיקוח האלקטרוני היא אסירים המשוחררים על-תנאי, לפי חוק שחרור על-תנאי. סעיף 13 לחוק האמור מסמיך את ועדת השחרורים לקבוע תנאים שונים בשחרורו על-תנאי של אסיר מריצוי יתרת מאסרו, ובמסגרת זו, קובעת ועדת השחרורים, במקרים המתאימים, כי שחרורו על-תנאי של אסיר יותנה בקיומו של פיקוח אלקטרוני עליו, בזמנים ובתנאים שקבעה ועדת השחרורים לעניין זה.

בהקשר זה חשוב להדגיש כי אף שמנגנון הפיקוח האלקטרוני לגבי עצורים ולגבי אסירים המשוחררים על-תנאי הוא דומה, הרי שקיימים כמה הבדלים מהותיים בין שתי אוכלוסיות אלה:

* ס"ח התשס"א, עמ' 410; התשע"ב, עמ' 390.

(1) בסעיף 8(ב), בסופו יבוא "ואולם בחישוב תקופת המאסר לעניין סעיף זה, לא תובא בחשבון התקופה שבה היה האסיר במעצר בפיקוח אלקטרוני, כמשמעותו בסעיף 222 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996¹⁰ (בחוק זה – חוק המעצרים)";

(2) אחרי סעיף 13 יבוא:

"שחרור על-תנאי 13א. (א) בלי לגרוע מהוראות סעיף 13, רשאית הוועדה, מנימוקים ממאסר בפיקוח אלקטרוני

של פיקוח אלקטרוני על עמידתו בתנאי המגביל את יציאתו ממקום מסוים או את כניסתו למקום מסוים, בהתאם לתכנית הפיקוח שנקבעה לו (בסעיף זה – שחרור על-תנאי בפיקוח אלקטרוני), בכל תקופת התנאי או בחלק ממנה, אם סברה כי תנאי זה מתאים ונדרש בנסיבות העניין.

(ב) (1) לא תחליט ועדת השחרורים על שחרור על-תנאי בפיקוח אלקטרוני לפי סעיף קטן (א), אלא בהסכמת האסיר, ולאחר שקיבלה חוות דעת של הרשות לשיקום האסיר, ולפיה האסיר נמצא מתאים לשחרור על-תנאי בפיקוח אלקטרוני, ומוצעת בה תכנית לשיקומו של האסיר כאמור בסעיף 9(8)(א);

(2) חוות הדעת של הרשות לשיקום האסיר כאמור בפסקה (1) תכלול גם התייחסות לכל אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (2)

מוצע להוסיף לחוק שחרור על-תנאי את סעיף 13א, המחיל לגבי אסירים את עקרונות תכנית הפיקוח האלקטרוני כפי שפורטו לעיל לעניין עצורים לפי חוק המעצרים, וזאת בהתאמות הנדרשות בהקשר המסוים של שחרור אסירים על-תנאי, בהתאם לאמור לעיל, וכפי שיבואר גם בהמשך.

מוצע לקבוע בסעיף קטן (א) כי בין תנאי השחרור שרשאית ועדת השחרורים לקבוע לפי סעיף 13 לחוק שחרור על-תנאי, ייכלל גם שחרור בפיקוח אלקטרוני וזאת, לכל תקופת התנאי או לחלק ממנה, כפי שתקבע ועדת השחרורים ומנימוקים שיירשמו על ידה.

עם זאת, מובהר כי אין בתנאי זה כדי לגרוע משאר הוראות החוק, ובין השאר, מהוראות סעיפים 3 סיפה, 4 סיפה, 5 סיפה, ו-9 עד 11, שבהם מוגדר היקף שיקול הדעת של ועדת השחרורים בדבר שחרור על-תנאי של אסיר והנושאים שעליה לשקול במסגרת זו בטרם קבלת החלטה בדבר שחרור כאמור.

עוד מוצע לקבוע, בסעיף קטן (ב), כי שחרור על-תנאי בפיקוח אלקטרוני מותנה בהסכמת האסיר, שהיא תנאי הכרחי להבטחת שיתוף הפעולה של האסיר עם תנאי תכנית הפיקוח, וכן בקבלת חוות דעת הרשות לשיקום האסיר (להלן – רש"א), שלפיה האסיר נמצא מתאים

מכך נגזר הבדל משמעותי נוסף בין פיקוח אלקטרוני על עצור ובין פיקוח אלקטרוני על אסיר משוחרר על-תנאי והוא שבעוד שהנאשם אמור להיות במעצר בכל שעות היממה, ולפיכך גם חלונות הפיקוח שנקבעים לו לפי שיקול דעת בית המשפט הם מוגבלים בזמן ומיועדים לתכליות מוגבלות, הרי שלגבי אסיר משוחרר על-תנאי אשר שחרורו נועד לאפשר השתלבות הדרגתית בקהילה, ייתכן שמלכתחילה הפיקוח האלקטרוני יהיה מוגבל רק לשעות מסוימות או לימים מסוימים. זאת לפי שיקול דעת ועדת השחרורים בהתאם לנסיבות המאפיינות את האסיר הספציפי ורק במידה הנדרשת כדי לצמצם את מסוכנותו (כגון לצורך הרחקה בשעות מסוימות מהתערות בחברה עבריינית) ובמטרה לאפשר לו להשתלב במסגרות מתאימות במהלך היום בהתאם לתכנית השיקום שתיקבע בעבורו, כמפורט להלן.

לפסקה (1)

מוצע לתקן את סעיף 8(ב) לחוק שחרור על-תנאי, ולהבהיר כי בחישוב תקופת המאסר של אסיר עולם, לא תובא בחשבון תקופת שהותו במעצר בפיקוח אלקטרוני, זאת, בשל ההבדל המהותי שבין מעצר בפיקוח אלקטרוני, הדומה במובנים רבים למעצר בית, לבין מעצר שבמהלכו שוהה העצור במקום משמורת, בדומה לאסיר שנגזר דינו.

¹⁰ ס"ח התשנ"ו, עמ' 358.

- (א) התאמת האסיר לשחרור על-תנאי בפיקוח אלקטרוני;
- (ב) מקום הפיקוח המוצע;
- (ג) בני משפחה או דיירים נוספים המתגוררים במקום הפיקוח המוצע.
- (ג) על שחרור על-תנאי בפיקוח אלקטרוני לפי סעיף זה, יחולו הוראות סעיפים 22א, 22ב(ג), 22ד(1), 22ז(ב), 22ח ו-22יא לחוק המעצרים, בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:
- (1) בסעיף 22ד(1) –

- (א) בפסקת משנה (ב), המילים "בהתאם להוראות סעיף 22ה" – לא ייקראו;
- (ב) במקום פסקאות משנה (ג) ו-(ד) יקראו:

"(3) פירוט תכנית הפיקוח לעניין הזמנים שבהם נדרש המפוקח לשהות במקום הפיקוח, וכן קביעת הגבלות לעניין המקומות שבהם הוא רשאי לשהות בזמנים שבהם אין הוא חייב להיות במקום הפיקוח, ככל שמצאה ועדת השחרורים כי יש מקום לקבוע הגבלות כאמור;

(4) תנאים ומגבלות נוספים שיחולו על המפוקח בתקופת הפיקוח, לפי הוראות סעיף 13";

ד ב ר י ה ס ב ר

וכן ההתאמה הפיזית של מקום הפיקוח המוצע לצרכים הטכנולוגיים של תכנית הפיקוח;

– סעיף 22ד(1) לחוק המעצרים, לעניין הפירוט הנדרש בהחלטת ועדת השחרורים לגבי רכיבי תכנית הפיקוח. לעניין זה מוצע לקבוע בפסקה (1), כי הגבלת תקופת הפיקוח לגבי עצורים לפי סעיף 22ד(1)(ב) המפנה לסעיף 22ה(א) לא תחול לגבי אסיר משוחרר על-תנאי. זאת, בין השאר משום שתכנית הפיקוח לגבי אסיר משוחרר על-תנאי, מעצם טיבה, עשויה להיות גמישה יותר ממצעו של נאשם בתנאי פיקוח אלקטרוני, כמבואר לעיל, וממילא קל יותר להתאימה לצרכיו של האסיר במהלך תקופת הרישיון באופן שיאפשר את עמידתו בתנאי התכנית, בלי לסכן את מטרותיה. גמישותה היחסית של תכנית הפיקוח לגבי אסירים מקבלת ביטוי גם בפסקה (1)(ג) המוצעת, הבאה במקום סעיף 22ד(1)(ג) ו-(ד) לחוק המעצרים, והמאפשרת, כאמור, קביעת מודל גמיש יותר של מסגרת תכנית הפיקוח בכל הנוגע לאסיר משוחרר על-תנאי;

– סעיף 22ז(ב) לחוק המעצרים, לעניין קביעת מקומות שבהם לא ניתן לקיים פיקוח אלקטרוני;

– סעיף 22ח לחוק המעצרים, לעניין מינוי מנהל הפיקוח האלקטרוני וסמכויותיו;

לפיקוח אלקטרוני וקיימת תכנית מתאימה לשיקומו. במסגרת זאת נבדקים יכולתו ורצונו של האסיר לעמוד בתנאי התכנית, סיכויי השיקום שלו ואפשרות השתלבותו במסגרת מתאימה בתקופה זו, כמרכיבים חשובים להצלחת התכנית. מטרת חוות דעת רש"א בהקשר זה, דומה למטרת של תסקיר המבחן הנדרש לצורך החלטה על מעצרו של נאשם בפיקוח אלקטרוני, לפי סעיף 22ג לחוק המעצרים בנוסחו המוצע בסעיף 1 לחוק זה, ועל כן בפסקה (2) נקבע כי על חוות דעת רש"א להתייחס כמעט לכל הנושאים הנזכרים לגבי תסקיר המעצר בסעיף 22א(4) המוצע כאמור ובכלל זה התייחסות להתאמתו של מקום הפיקוח המוצע, לבני המשפחה המתגוררים במקום הפיקוח המוצע ועוד.

בסעיף קטן (ג) מוצע להחיל לעניין שחרור על-תנאי של אסיר בפיקוח אלקטרוני, חלק מההוראות שנקבעו בחוק המעצרים לעניין זה, כמפורט להלן:

– סעיף 22א לחוק המעצרים שהוא סעיף ההגדרות הרלוונטיות לעניין הפיקוח האלקטרוני;

– סעיף 22ב(ג) לחוק המעצרים, לעניין הבדיקות המקדמיות שיש לערוך לפני החלטה על פיקוח אלקטרוני, וזאת לגבי מכסת המפוקחים שנקבעה בידי השר לביטחון הפנים, המקומות המתאימים לפיקוח שנקבעו כאמור,

(2) בסעיף 22ח(ג)(2), במקום "ולבית המשפט" יקראו "ולוועדה".

(ד) בסעיף זה, "פיקוח אלקטרוני" – כהגדרתו בסעיף 22 לחוק המעצרים;

(3) בסעיף 21א(א), אחרי "בסעיף 13(ב) עד (ה)", יבוא "או את תנאי תכנית הפיקוח לפי סעיף 13א";

(4) בסעיף 23, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב1) ביקש בא כוח היועץ המשפטי לממשלה דיון לפי סעיף קטן (א), או דיווחה רשות על הפרת תנאי מתנאי השחרור לפי סעיף קטן (ב), בשל הפרת תנאי תכנית הפיקוח האלקטרוני שנקבעה לאסיר לפי סעיף 13א, תקיים הוועדה את הדיון בהפרת התנאי בהקדם האפשרי ולא יאוחר מתום 15 ימים ממועד בקשת בא כוח היועץ המשפטי לממשלה או קבלת דיווח הרשות, לפי העניין;

(5) בסעיף 45 –

(א) האמור בו יסומן "(א)";

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) תקנות שהתקין השר לביטחון הפנים לפי סעיף 22 לחוק המעצרים, לעניין הפעלת הפיקוח האלקטרוני, יחולו גם לעניין פיקוח אלקטרוני על שחרור על-תנאי של אסיר לפי סעיף 13א, בשינויים המחוייבים."

פרק ג': תיקוני חקיקה נוספים

3. בחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971¹¹, בסעיף 10יד(ב), אחרי "על 16 שעות ביום" יבוא "או הורה בית המשפט על מעצרו של קטין בפיקוח אלקטרוני, לפי הוראות סימן ג' בפרק ב' לחוק המעצרים" ובמקום "האמור" יבוא "או של המעצר האמורים, לפי העניין".

תיקון חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול)

ד ב ר י ה ס ב ר

למעשה, את מסוכנותו. על כן, נדרש להבטיח גם לגבי אסיר משוחרר על-תנאי כי דיון בעניין הפרת תנאי התכנית על ידו ייערך בהקדם האפשרי. זאת בדומה להליך המינהלי המזורז שנקבע לגבי עצור בפיקוח אלקטרוני, כאמור לעיל, כאשר מתברר כי הוא הפר באופן מהותי את תנאי תכנית הפיקוח. לפיכך, מוצע להוסיף את סעיף קטן (ב1) בסעיף 23 לחוק שחרור על-תנאי, ולקבוע בו כי דיון בהפרת תנאי תכנית הפיקוח כמפורט בו יתקיים בהקדם האפשרי ולא יאוחר מתום 15 ימים ממועד הבקשה שהוגשה לוועדת השחרורים בעניין זה.

לפסקה (5)

מוצע לקבוע כי התקנות שהתקין השר לביטחון הפנים לעניין תכנית הפיקוח האלקטרוני לפי חוק המעצרים, יחולו גם לעניין פיקוח אלקטרוני על אסיר משוחרר על-תנאי לפי סעיף 13א לחוק שחרור על-תנאי, בשינויים המחוייבים.

סעיף 3 סעיף 10יד לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971, קובע בסעיף קטן (ב) שבו, כי כאשר הורה בית המשפט על שחרורו של קטין ממעצר

– סעיף 22א לחוק המעצרים, לעניין סמכויות העיכוב והמעצר של סוהר לגבי מפוקח.

לפסקה (3)

הוראות סעיף 22 לחוק המעצרים בדבר מנגנון הפסקת תכנית פיקוח אלקטרוני, בנוסחו המוצע בסעיף 1 לחוק זה, לא הוחלו לגבי אסיר משוחרר על-תנאי. זאת משום שחוק שחרור על-תנאי קובע בסעיפים 20 עד 22 מנגנון עצמאי לביטול שחרורו על-תנאי של אסיר בעקבות הפרת תנאי שחרורו. ובהקשר זה, הפרת תנאי תכנית הפיקוח שנקבעה לאסיר מהווה, מטבע הדברים, הפרה של תנאי השחרור שקבעה ועדת השחרורים, ועל כן היא מאפשרת, במקרים המתאימים, את ביטול השחרור בידי הוועדה כאמור. הבהרה זו באה לידי ביטוי בתיקון המוצע לסעיף 21.

לפסקה (4)

מאחר שהפיקוח האלקטרוני נועד למנוע מסוכנות של האסיר, הרי שהפרת תנאי תכנית הפיקוח מצביעה על כך שתכנית הפיקוח שנקבעה אינה מונעת, הלכה

¹¹ ס"ח התשל"א, עמ' 134; התשע"ב, עמ' 58.

4. תיקון חוק הבטחת הכנסה
 בחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980,¹² בתוספת הראשונה, בפרט (18) –
- (1) בפסקה (א), בסופה יבוא "או שהוא נעצר בפיקוח אלקטרוני כאמור בסעיף 222 לחוק המעצרים, בתנאים המונעים ממנו להשתלב בעבודה";
- (2) בפסקה (ב), אחרי "לחוק המעצרים" יבוא "או הוטל עליהם מעצר בפיקוח אלקטרוני כאמור בסעיף 222 לחוק האמור" במקום "סעיף 49 לחוק האמור" יבוא "סעיף 49 או סעיף 222 לחוק האמור לפי העניין".
5. תיקון חוק זכויות נפגעי עבירה
 בחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001,¹³ בתוספת השנייה, בפרט (4), אחרי "התשנ"ו-1996" יבוא "או מעצר של החשוד בפיקוח אלקטרוני כאמור בסעיף ג' 1 לפרק א' בחוק האמור", אחרי "התנאים" יבוא "או פרטי תכנית הפיקוח כהגדרתה בסעיף 222 לחוק האמור, לפי העניין", אחרי "שתנאי השחרור" יבוא "או שתנאי תכנית הפיקוח", ואחרי "תנאי השחרור" יבוא "או פרטי תכנית הפיקוח".
6. תוקף
 סעיף 222 לחוק המעצרים כנוסחו בסעיף 5 לחוק זה, יעמוד בתוקפו למשך שלוש שנים מיום פרסומו.

ד ב ר י ה ס ב ר

באופן דומה, מוצע לתקן את פסקה (ב) בפרט (18), ולקבוע הוראה דומה לגבי מי שנקבע כערב לעצור בפיקוח אלקטרוני, ותנאי הערבות מונעים ממנו להשתלב בעבודה.

סעיף 5 התוספת השנייה לחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001, מונה פרטי מידע הנוגעים להתנהלות ההליך הפלילי, שאותם זכאי לקבל נפגע עבירה שביקש זאת, בהתאם לקבוע בסעיף 8(ב) לחוק האמור. בין השאר, זכאי נפגע העבירה לקבל מידע לעניין "שחרור של החשוד או הנאשם ממעצר בתנאים ... לרבות פירוט התנאים", כאשר הכוונה, לפי האמור באותו פרט, לתנאים שנועדו להגנת נפגע העבירה.

מוצע לתקן פרט זה ולקבוע כי נפגע העבירה יהיה זכאי לקבל מידע גם לגבי מעצרו של הנאשם בפיקוח אלקטרוני. מידע זה עשוי להיות בעל חשיבות מבחינת נפגע העבירה, באשר מעצר בפיקוח אלקטרוני דומה מבחינה מעשית לשחרור בתנאים, כמבואר לעיל. זאת בפרט כאשר תכנית הפיקוח נועדה, ולו באופן חלקי, להגנת נפגע העבירה, למשל באמצעות הרחקת הנאשם מסביבתו של נפגע העבירה.

סעיף 6 מוצע לקבוע כי סעיף 222 לחוק המעצרים כנוסחו בסעיף 5 להצעת החוק ייקבע כהוראת שעה למשך שלוש שנים. זאת, כדי שבתקופה זו יהיה ניתן לעקוב אחרי משמעויותיו התקציביות של החוק והיקף התסקירים שיידרשו לצורך עמידה בהוראותיו. הכוונה היא כי בתום תקופה זו ייבחן סעיף זה שנית, לאור התונים שייאספו במהלכה.

לפי חוק המעצרים, בתנאי של מעצר בית העולה על 16 שעות ביום, על בית המשפט לקיים דיון מעקב בעניינו של הקטין אחת לשלושה חודשים. מוצע לקבוע כי כלל זה יחול גם לגבי מעצר בפיקוח אלקטרוני, אשר מבחינת ההגבלה שהוא מטיל על הקטין הוא דומה במהותו לשחרור בתנאי מעצר בית, ועל כן יש מקום להחיל גם לגביו את הכלל האמור.

סעיף 4 התוספת הראשונה לחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, מפרטת רשימה של זכאים לגמלת הבטחת הכנסה בהתאם להוראות החוק. בפרט (18) לתוספת נכלל גם מי שמלאו לו 18 שנה, והוא שוחרר בערובה ממעצר לפי חוק המעצרים, ואשר נקבע לגביו "איסור יציאה ממקום המגורים או הגבלה על יציאה כאמור, אשר לדעת עובד המוסד לביטוח לאומי שמינהלת המוסד הסמיכה לכך, מונעים ממנו להשתלב בעבודה". לנוכח טיבו של המעצר בפיקוח אלקטרוני, אשר דומה, מבחינת מאפייניו המהותיים, למעצר בית כאמור, מוצע להוסיף לפרט זה גם מי שנעצר בפיקוח אלקטרוני בתנאים המונעים ממנו להשתלב בעבודה. יובהר כי אין בתיקון זה שינוי של המצב המשפטי הנוהג עובר לתיקון החוק, שהרי כיום, כפי שהובהר בראשית דברי ההסבר, נחשב הפיקוח האלקטרוני לחלופת מעצר לכל דבר ועניין ועל כן ממילא נכלל המפוקח בפרט זה בתוספת הראשונה. ואולם מאחר שבמסגרת הצעת החוק משתנה מעמדו המשפטי של המפוקח והוא מוגדר מעתה כ"עצור", נדרש להבהיר מפורשות שהוראה זו תחול גם לגביו, וזאת מכיוון שהנוסח הנוכחי אינו חל לגביו.

¹² ס"ח התשמ"א, עמ' 30; התשע"ג, עמ' 31.

¹³ ס"ח התשס"א, עמ' 183; התשע"ב, עמ' 604.